

ئەرکن ھاشم

جنسیت ۋە روھیت

SEX AND SPIRIT

مىللەتلەر نەشرىياتى

بېيجىڭ

ئەرگىن ھاشىم

جىنىيەت ۋە روھىيەت

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

特约编辑：买图尔德
责任编辑：图尔贡·达吾提

图书在版编目(CIP)数据

男性保健指导：维吾尔文/艾尔肯·哈西木著. —北京：
民族出版社，2007.3
(“民文三农丛书”)
ISBN 978-7-105-08174-5

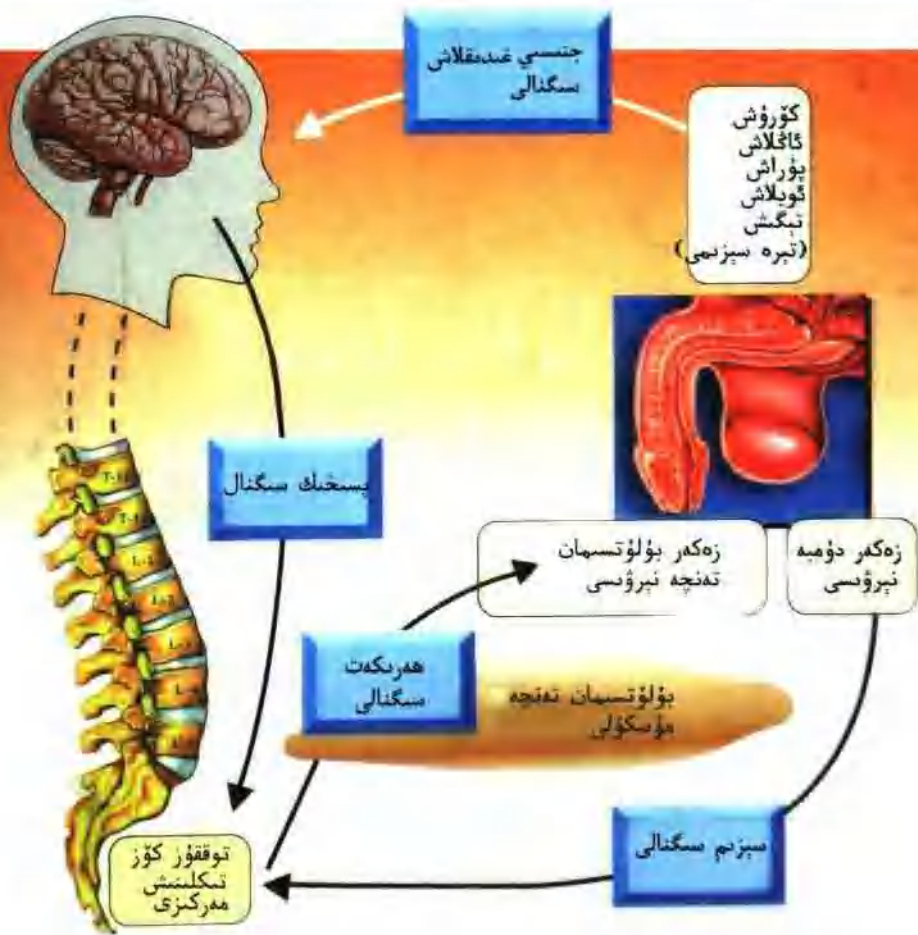
I. 男... II. 艾... III. 男科学—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. R697

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第035109号

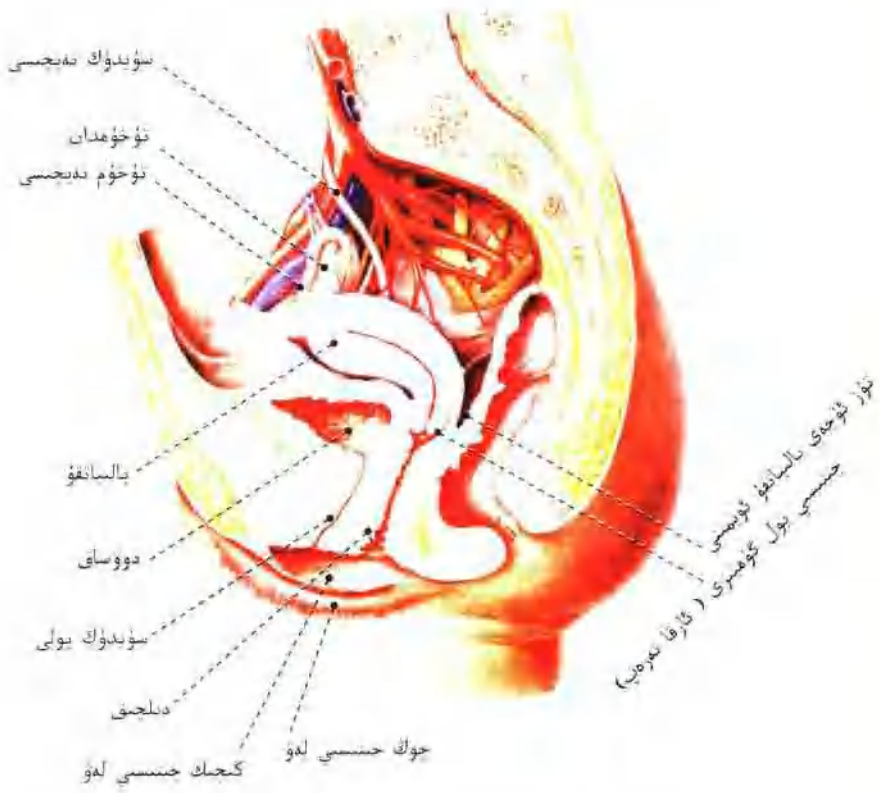
出版发行：民族出版社 <http://www.mzchs.com>
社 址：北京市和平里北街14号 邮编：100013
电 话：010-64290862 (维文室)
印 刷：北京迪鑫印刷厂
版 次：2007年4月第1版 2007年4月北京第1次印刷
开 本：850×1168毫米
印 张：3.625
印 数：0001-3000册
定 价：6.00元
978-7-105-08174-5/R.232(维34)

بۇ كىتابىمنى ساغلاملىق ئىشلىرى يولىدا
ئۈزلۈكسىز ئىزدەنىۋاتقان بارلىق بوغدىلىقلارغا
يېغىشلايمەن

— ئاپتور

تىكىلىنىشنىڭ نېرۋا رېفلىكس جەريانى

1. ئاياللارنىڭ كۆپىيىش سىستېمىسى

ئاپتوردىن

كىشىلەرنىڭ داۋالىنىش مەنتىقىسى مۇنداق: ئادەمنىڭ سا- لامەتلىكىدە مەسىلە كۆرۈلگەندە، دوختۇر (ياكى تېۋىپ) قا كۆ- رۈنسە، كەسىپ ئەھلى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، مۇۋاپىق داۋالاش چارىسىنى قوللانسا، كېسەل ياخشى بولىدۇ. بۇ خىل مەنتىقە چوڭ جەھەتتىن توغرا. ئەمما، بۇ يەردە بىمارنىڭ ئۆزىنىڭ رولىغا سەل قارالغان. ئەمەلىيەتتە ئاز بولمىغان كېسەل تۈرىدە بىمارنىڭ تىرىشچانلىقى — قانداق ماسلىشىشى داۋالاش ئۈنۈمىگە سەل قارىغىلى بولمايدىغان دەرىجىدە تەسىر كۆرسىتىدۇ. بولۇپ- مۇ، ئەر كىشىنىڭ جىنسىي قابىلىيىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتە تېخىمۇ شۇنداق.

ئەرلەرنىڭ جىنسىي قابىلىيىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىدە، بى- ھارنىڭ پىسخىك مەسىلىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىنتايىن مۇ- ھىم ھالقا. ھالبۇكى، پىسخىكىلىق داۋالاش ئۈنۈمىنىڭ قانداق بولۇشى بىمارنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىش دەرىجىسى بىلەن بى- ۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك. داۋالاش ئەمەلىيىتىدە بىز بىمارلارنىڭ تولۇق ماسلىشىشىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئانچە ئاسان ئەمەسلى- دىكىنى بايقايمىز، بولۇپمۇ ئۈنۈمى دەرھال كۆرۈلمەيدىغان مەشىق- لەرنى تەكرار ئېلىپ بېرىش زۆرۈر بولغاندا.

بىمارنىڭ ماسلىشىشىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، ئۇلارغا مەسىلىنىڭ ماھىيىتىنى چۈشەندۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. دەرس ئۆتۈش ئارقىلىق كېسەل داۋالاش بوغدا دوختۇرخانىسىنىڭ بىر ئىجادىيىتى سۈپىتىدە دۇنياغا كەلدى؛ شۇنىڭ بىلەن «دوختۇر مۇئەللىم» دېگەن يېقىملىق چاقىرىش مېنىڭ نۇرغۇن بىمارلى-

رىمنىڭ ئادىتىگە ئايلىنىپ، ماڭا كىشىلەرگە ياردەم قىلىشنىڭ تاتلىق لەززىتىنى ھېس قىلدۇردى؛ نۇرغۇن زىيالىيلار، دانالار ئاتاپ كېلىپ دەرسمنى ئاڭلاپ ياخشى باھالارنى، مەدەتلەرنى بېرىشتى... ئاز بولمىغان بىمارلار، نۇرغۇن دوستلار بۇ لېكسىيەنى كىتاب قىلىپ رەتلەپ چىقىشنى كۈچلۈك تەۋسىيە قىلدى. شۇ سەۋەبتىن قوللىغۇزدىكى بۇ كىتاب سىز بىلەن يۈز كۆرۈشتى. بۇ لېكسىيە جىنسىي جەھەتتىكى چۈشىنىشى تازا چوڭقۇر بولمىغان ئەرلەرنى ئوبىيەت قىلغان. بۇ كىتاب مەزمۇن جەھەتتە مۇكەممەل ئەمەس، بەلكى ئاسان چۈشىنىش ئاساس قىلىندى. كەسىپداشلار ۋە قەلەمكەشلەرنىڭ تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بېرىشنى، ئۆز مەدەنىيىتىمىزگە ماس كېلىدىغان جىنسىي ساۋات بېرىش سىستېمىسى بەرپا قىلىش جەھەتتە بىرلىكتە تىرىشىشىمىزنى ئۈمىد قىلىمەن.

كىتابنى تۈزۈش جەريانىدا زۆرۈر بولغان ماتېرىياللار بىلەن تەمىنلىگەن سەپىدىشىم ھەمراجان مەمتىلىگە، كىتاب ئورنىگىنالىنى تەپسىلىي كۆرۈپ چىقىپ پىكىر بەرگەن سىرداش دوستۇم ئابدۇغېنى ئىگەمبەردىگە ۋە كىتاب تۈزۈشكە قاتناشقان مۇھەررىر، كوررېكتورلارغا چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن.

مۇندەرىجە

- 1 مۇقەددىمە
- 10 جىنسىي تۇرمۇش
- 11 1. جىنسىي تۇرمۇش بىرخىل پىسخىكىلىق پائالىيەت
- 29 2. جىنسىي مەشغۇلات جەريانى
- 43 ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللار
- 43 1. ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارى
- 43 2. ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللار
- 48 ئەرلەردىكى جىنسىي ئىقتىدارى نورمال بولماسلىق ۋە ئۇلارنىڭ سەۋەبلىرى
- 58 1. كىشىلەر تەرىپىدىن كېسەللىك دەپ قارىلىپ قالدىغان جىنسىيەتكە مۇناسىۋەتلىك نورمال ئەھۋاللار
- 59 2. ئەرلەردىكى جىنسىي ئىقتىدار نورمال بولماسلىق ۋە ئۇلارنىڭ سەۋەبلىرى
- 68 ئەرلەردىكى جىنسىي ئىقتىدارى نورمال بولماسلىق ۋە ئۇنى داۋالاشنىڭ ئاساسىي پرىنسىپلىرى
- 80 روھىي داۋالاش — پىسخىكىلىق مەسلىھەت
- 91 جىنسىيەتكە دائىر ساقلىق ساقلاش ساۋاتلىرى
- 103

مۇقەددىمە

جىنسى تۇرمۇش — ئۇخلاش، ئوزۇقلىنىش... لار قاتارىدا جانلىقلار، بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك جانلىقلاردىكى ئەڭ مۇھىم ھاياتلىق بەلگىلىرىنىڭ بىرى. بۈيۈك پسخولوگ فروئىد ئۆزىنىڭ جىنس مەركەز تەلىماتىدا ئادەم دۇنياغا تۆرەلگەن سائەتتىن باشلاپ تاكى جان ئۈزگىچە، ئۇنىڭ روھى ۋە جىسمانىيىتىدىكى بارلىق پائالىيەتلەر ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە جىنسىيەتنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ تۇرىدۇ دەپ كۆرسەتكەن. بىز — پسخولوگىيە تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللانمايدىغان كىشىلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا بۇ تەلىماتنىڭ توغرا ياكى خاتا ئىكەنلىكى ھەققىدىكى مۇنازىرىگە قاتنىشىشنىڭ ئەھمىيىتى بولمىسىمۇ، ھەر بىر كىشىنىڭ ھاياتىدا، ھېچبولمىغاندا ياشلىق دەۋرى قوزغىتىلغاندىن كېيىنكى ھاياتىدا — جىنسىيەتنىڭ نەقەدەر مۇھىم رول ئوينايدىغانلىقىنى ئېتىراپ قىلماي تۇرالمايمىز. شۇنى قىلچە ئىككىلەنمەي مۇئەييەنلەشتۈرۈش كېرەككى، ئادەم ئۆسمۈرلۈك دەۋرىگە قەدەم قويغاندىن باشلاپ (ئوغۇللار تەخمىنەن 14 — 15 ياش، قىزلار تەخمىنەن 12 — 13 ياشلاردىن باشلاپ) تاكى جان ئۈزگىچە، جىنسىيەت ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا ئادەتتىكى كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكىدىن نەچچە ھەسسە كۈچلۈك دەرىجىدە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ تۇرىدۇ. ھالبۇكى ئۇزاق مەزگىللىك مەدەنىيەت تەرەققىيات تارىخى جەريانىدا ئىنسانلار (ئوخشاش بولمىغان مەدەنىيەت ئارقا كۆرۈنۈشىگە ئىگە مىللەتلەرنىڭ ھەممىسىلا دېگۈدەك) جىنسىيەت كە نىسبەتەن چەكلەش، چەكلەش يەنە چەكلەش پوزىتسىيىسىدە بولۇپ كەلدى.

ئەستايىدىل كۆزەتسەك، مەدەنىيەت ئارقا كۆرۈنۈشىنىڭ قانداق چىلىك پەرقلىق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ئىنسانلار مەدەنىيىتىدە مۇنداق بىر ئورتاق فورمۇلانىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى بايقايمىز: جىنسىيەت = نومۇس . بۇ خىل ئېتىقاد ئىجتىمائىي ئەخلاقنىڭ شەكىللىنىشى ۋە تاكامۇللىشىشىدا سەل قارىغىلى بولمايدىغان ئىجابىي رول ئوينىغان. ئەنە شۇ سەۋەبتىنمىكىن كىشىلەر جىندىسىيەتكە نىسبەتەن خۇددى ۋابا كېسىلىگە مۇئامىلە قىلغاندەك چەكتىن ئاشقان قامال قىلىش پوزىتسىيىسىدە بولۇپ كەلدى. ھەممىگە مەلۇم بولغىنىدەك ھەرقانداق ئىشنىڭ چەكتىن ئېشىپ كېتىشى ئەكسىچە ئۈنۈم بەرمەي قالمايدۇ. خۇددى ئۇلۇغ-لار ئېيتقانغا ئوخشاش: «ھەقىقەت ئالدىغا يېرىم قەدەم ماڭسا سەپەتگە ئايلىنىدۇ!» ئادەملەرنىڭ پىسخىكىسىدا نىسبەتەن ئو-مۇملاشقان بىرخىل ئاجىزلىق بار، ئۇ بولسىمۇ يېتەرلىك ئەقلىي سەزگۈرلۈك بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا، كىشىلەر ھەرقانداق ئىشنى چەكتىن ئاشۇرۇۋېتىشكە ئادەتلەنگەن. مەسىلەن، ناھايىتى مۇنەۋۋەر دەپ قارالغان كىشىلەرنىڭ روشەن كەمچىلىكلىرى ۋە ناچار دەپ قارالغان كىشىلەرنىڭ ئېنىق ئارتۇقچىلىقلىرى كىشىلەر تەرىپىدىن دائىم ئاسان بايقالمايدۇ. بۇ، كىشىلەر پىسخىكىسىدىكى چەكتىن ئاشۇرۇۋېتىش خاھىشىنىڭ مۇھىم نامايەندىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. مۇشۇنىڭغا ئوخشاش سۈيىپىكتىپ ئامىللار ۋە باشقا نۇرغۇن ئويىپىكتىپ ئامىللار تۈپەيلىدىن، كىشىلەر ئەقىلى نۇقتىدىن جىنسىيەتكە نىسبەتەن ئۆزلۈكسىز ھالدا كەسكىن رەت قىلىش پوزىتسىيىسىدە بولۇپ كەلدى. كىشىلەرنىڭ جىندىسىيەتكە بولغان چەكلەش پوزىتسىيىسى شۇ قەدەر ئەسەبىيلەشكەنكى، جىنسىيەت كىشىلەر نەزىرىدە بارلىق ئەخلاقسىزلىقنىڭ، بالا - قازاننىڭ مەنبەسى دەپ قارالدى. ئادەملەر خۇددى يىرتقۇچ ھايۋانغا مۇئامىلە قىلغانغا ئوخشاش جىنسىيەتنى قاتمۇقات «قە-پەس» كە سولماقچى بولۇشتى. ۋەھالەنكى، جىنسىيەت خۇددى

ئادەمنىڭ ئۆزىگە ئوخشاشلا ئىنكار قىلىپ بولمايدىغان مەۋجۇد. يەت بولغاچقا، ئۇنىڭ ئادەملەرنىڭ جىسمانىيىتى، روھىيىتى ۋە جەمئىيەتكە بولغان كۈچلۈك تەسىرى بىلەن ئادەملەرنىڭ ئۇنىڭغا بولغان ئەسەبىيلەرچە چەكلىشى ئوتتۇرىسىدىكى كۈرەش بەزىدە دەيدەپىلىك، بەزىدە تولىمۇ ئېچىنارلىق ھالەتتە ئۇزاقتىن - ئۇزاققا داۋاملىشىپ كەلدى. ئۆزىنى كائىناتتىكى ئەڭ قابىل مەخ-لۇقات ھېسابلايدىغان ئادەمزات ئۈچۈن ئېيتقاندا، بۇ ھەقىقەتەنمۇ مەسخىرىلىك تۈس ئالغان كۆرۈنۈش بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

«ئادەملەر قانۇنىيەتنى يارىتالمايدۇ، قانۇنىيەتتىن پايدىلىنا-لايدۇ، قانۇنىيەتكە خىلاپلىق قىلغاندا ئادەملەر تەبىئىي ھالدا قانۇنىيەتنىڭ جازاسىغا ئۇچرايدۇ.» پەيلاسوپلارنىڭ يەكۈنى بۇ يەردە يەنە بىر قېتىم كۈچلۈك ئىسپاتقا ئېرىشتى. جىنسىيەتكە بولغان پولىسزلاشچە چەكلەش كىشىلەرنى جىنسىيەت ھەققىدىكى بارلىق ساۋاتلاردىن مەھرۇم قىلدى. نەتىجىدە جىنسىيەت خۇددى ياۋايى ئاتقا ئوخشاش ئۆز ئىختىيارى بويىچە قۇتراپ، كىشىلەرگە تىل بىلەن تەسۋىرلەپ بولغۇسىز ئېغىر دىشۋارچىلىقلارنى ئېلىپ كەلدى. سانسىزلىغان كىشىلەر ئەسلىدە بەختلىك بولۇشى پۈتۈن-لەي مۇمكىن بولغان ئائىلىسىنى جىنسىي ساۋاتسىزلىق تۈپەيلى ۋەيران قىلىپ، نارەسىدىلەرنى بەختسىز قىلدى ۋە ئۆزلىرىمۇ ئايىغى يوق ئىزدىنىشلەر ئىچىدە ئەلەم بىلەن ئۇ ئالەمگە يول ئالدى. ياۋايىلىقنىڭ قۇلىغا ئايلىنغان بىر قىسىم كىشىلەر جىن-سىيەتكە مۇناسىۋەتلىك جىنايى قىلمىشلارغا چېتىلىپ، قانۇن باغىنىدا يانچىلغان ۋاقتىدا، مىڭلارچە پۇشايمانلار قىلىشتى. ئۆزىدىكى نورمال ئەھۋاللارنى كېسەللىك ھېسابلاپ ئورۇنسىز ئازاب چېكىپ يۈرگەنلەرنىڭ، ئۆزىدىكى جىنسىيەتكە مۇناسىۋەت-لىك دەردلىرىنى ئېيتىدىغان ئورۇن تاپالماي ياكى ئويلىنىپ ئېي-تالماي يۈرگەنلەرنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكى سانى ئادەمنى چۆچۈتمىدۇ. جىنسىي بۇرۇقتۇرمىلىق تۈپەيلى قانچىلىغان كىشىلەرنىڭ ئۆگ-

نىشى، خىزمىتى، تۇرمۇشىغا نەقەدەر زور دەرىجىدە تەسىر يەت-
كەنلىكى، بۇ تۈپەيلى جەمئىيەت تەرەققىياتىغا بولۇۋاتقان غايەت
زور يوشۇرۇن توسالغۇنى پەرەز قىلىش ئادەمنى تولىمۇ پەرىشان
قىلىدۇ.

تەرەققىي تاپقان ئەللەردە، بۇ مەسىلىگە خېلى بۇرۇنلا دىققەت
قىلىنىشقا باشلىغان بولۇپ، نۇرغۇن بوران - چاپقۇنلارنى باشتىن
كەچۈرگەندىن كېيىن، جىنسى ساۋات بىرخىل زۆرۈر بولغان
ئىجتىمائىي بىلىم سۈپىتىدە جەمئىيەت ئەزالىرى ئىچىدە خېلى
زور دەرىجىدە ئومۇملاشتى. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي، ئاشۇ
ئەللەرنىڭ ھەممىسىدىلا دېگۈدەك، تارىخى سەۋەبلەر كەلتۈرۈپ
چىقارغان جىنسى ساۋاتسىزلىق يەنىلا زور بىر ئىجتىمائىي
مەسىلە سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلماقتا.

بىزدىكى مەسىلىگە كەلسەك ھەقىقەتەنمۇ بەك ئېغىر. جىن-
سى ساۋات نۇقتىسىدا، ساۋاتسىز دېھقان بىلەن ئالىي بىلىم
ئىگىلىرىنىڭ، نەۋقىران ياشلار بىلەن ئۇزۇن يىللىق ئائىلە
تۇرمۇشىنى باشتىن كەچۈرگەن پېشقەدەملەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا،
زادى قانچىلىك پەرق بارلىقىنى مەن بىلەلمىدىم. بىزدىكى جىن-
سى ساۋاتسىزلىق شۇنداق سەۋىيىدە ساقلىنىپ قالغانكى، ساغلام
ھالەتتىكى جىنسى ساۋاتلارنىمۇ شەھۋانى تەشۋىقات قاتارىدا
«چالما - كېسەك» قىلىدىغانلار ئىدىيىسى ئەڭ ئىلغار كىشىلەر
ئىچىدىمۇ خېلى زور نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ. ساۋاتسىزلىقنىڭ ئەڭ
يۇقىرى چېكى ھەتتا ساۋاتسىز ئىكەنلىكىنىمۇ ئېتىراپ قىلماس-
لىق بولسا كېرەك. ساۋاتسىزلىقنىڭ بىۋاسىتە نەتىجىسى بولسا
— بولۇپمۇ جىنسىيەتكە ئوخشاش يۈكسەك ئومۇملۇققا ئىگە شەي-
ئىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا — تەسەۋۋۇر ئاساسىدا غۇرۇلغان،
بۇرمىلانغان «ساۋاتلار» نىڭ بازار تېپىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.
بىزدىكى ئائىلىمىش «جىنسى ساۋاتلار» پۈتكۈل جەمئىيەتتە تو-
لۇپ يېتىپتۇ. بۇلارنىڭ ئىچىدە جەمئىيەت ئەزالىرىغا ئورتاق

بولغان «ئاممىباب ساۋات» لارمۇ، ئالاھىدە «بىلىم ئىگىلىرى» گە تەۋە بولغان ئاجايىپ غەيرىي پەتىۋالارمۇ بار. ئەپسۇسكى بۇلارنىڭ ئىچىدىكى خېلى كۆپ ساندىكىلىرى ئىلمىي پاكىتقا ئۇيغۇن ئەمەس ياكى تۈپتىن قارىمۇقارشى، شۇنچە ئۇزۇن تارىخ. تىن بۇيان ئەنە شۇنداق «ساۋات» لار ئاساسدا «ساقلىق ساقلاپ» كېلىۋاتقان كىشىلەرنىڭ سالامەتلىك ئەھۋالى ئادەمنى ھەقىقەتەنمۇ ئەندىشىگە سالىدۇ.

نەملىكتىن قېچىش بىزدىكى نىسبەتەن ئومۇملاشقان «ساقلىق ساقلاش ساۋاتى» بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بەزىلەر ھەتتا كۆپ يۇيۇنۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن جىنسىي تۇرمۇشنىڭ ئۆزىنى چەكلەش دەرىجىسىگە بېرىپ يەتكەن. ئىلمىي پاكىتلار شۇنى قۇۋۋەتلەيدۇكى، كۆپ يۇيۇنۇش — پاكىزلىقنى ساقلاش، مۇھىت ۋە بەدەننىڭ يېتەرلىك نەملىكىنى ساقلاش — ساقلىق ساقلاشتىكى ئىنتايىن مۇھىم ئامىل بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. يەنە بەزىلەر جىنسىي تۇرمۇش قېتىم سانى ئامال بار ئازراق بولۇشى كېرەك دەپ قارايدۇ. ئەمما پاكىت شۇكى، ھەر بىر كىشىنىڭ ئۆزىگە خاس بولغان جىنسىي ئېھتىياجى بولۇپ، ئاشۇ ئېھتىياجغا يېقىن ھالەتتىكى جىنسىي تۇرمۇش سىجىللىقى (قېتىم سانى) سالامەتلىك ئۈچۈن ئەڭ پايدىلىقتۇر. نۇرغۇن كىشىلەر قوينىڭ بۆرىكى، ياۋا كەپتەرنىڭ گۆشى، قۇشقاچ كۆشى قاتارلىقلار جىنسىي ئىقتىدارنى گۈچلەندۈرەلەيدۇ؛ ئاشكۆكى، قېتىق قاتارلىقلار جىنسىي ئىقتىدارنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ دەپ قارايدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇ پىكىرنىڭ ھېچقانداق ئىلمىي ئاساسى يوق. تېخىمۇ كۆپ كىشىلەر ھەرقانداق ئادەمگە ماس كېلىدىغان قانداقتۇر بىرخىل (ياكى گۆپ خىل) «جىنسىي قۇۋۋەت دورىسى» نىڭ بارلىقىغا ئىشىنىدۇ. مەسىلەن، بەزىلەر ھايۋانلارنىڭ چىۋىسى (زەكسىرى) نى جىنسىي قۇۋۋەتنى ئاشۇرىدۇ دەپ قارايدىغانلار ئاز ئەمەس. ئەمەلىيەتتە بۇ پەقەت مەڭگۈ ئىشقا ئاشمايدىغان بىرخىل گۈزەل

ئارماندىنلا ئىبارەت خالاس. ئاز بولمىغان كىشىلەر ئەر كىشىنىڭ جىنسى ئەزاسى قانچە چوڭ بولسا شۇنچە ياخشى دەپ قارايدۇ. ئەمەلىيەتتە جىنسى ئەزانىڭ چوڭ - كىچىكلىكى (نورمال دائىرە ئىچىدىكى) ھېچقانداق ئەھمىيەتكە ئىگە ئەمەس. بۇنىڭغا ئوخشاش رەددىيەتلەرنى تىزىپ چوڭ بىر كىتاب پۈتتۈرۈش مۇمكىن. بۇ خىل خاتا كۆزقاراشلار كىشىلەردە ئورۇنسىز تەشۋىش پەيدا قىلىپ، جىنسى قابىلىيىتىنىڭ نورمال جارى قىلدۇرۇلۇشىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ؛ كىشىلەرنىڭ تۇرمۇش ئادىتىنى ئىلمىيلىق. تىن يىراقلاشتۇرۇپ، نورمالسىز تۇرمۇش ئادىتى تۈپەيلى بەدەل تۆلەتكۈزىدۇ؛ كېسەللىككە دۇچ كەلگەندە توغرا يول بىلەن داۋاملاشتۇرۇشى قوبۇل قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلىپ، ئەڭ ياخشى داۋالاش پۇرسىتىدىن مەھرۇم قىلىدۇ...

بۇ خىل بۇرۇقتۇرمىلىقنى خېلى بۇرۇنلا ھېس قىلغانلىقىم ئۈچۈن، خەلقىمىز ئارىسىدا جىنسى ئاقارتىش (جىنسى ساۋاتىنى ئومۇملاشتۇرۇش) پائالىيىتى ئېلىپ بېرىشقا ئىرادە قىلغانىدىم. «يالغۇز ئاتنىڭ چېڭى چىقماس، چېڭى چىقىمۇ داڭقى چىقماس» دېگەندەك قىيىنچىلىقلار ئىچىدە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرىم ئاساسىي جەھەتتىن ئىنكاسىز قالغانىدى. بوغدا دوختۇرخانىسىنىڭ قۇرۇلۇشى بۇ خىل تىرىشچانلىقلىرىمنى تېگىشلىك سورۇن بىلەن تەمىن ئەتتى. بوغدا دوختۇرخانىسى تېخى ئامبولاتورىيە ۋاقتىدىلا، بىز بوغدىلىقلار ئىلمىي بولغان جىنسى ساۋاتلارنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە خەلقىمىز ئارىسىدا ئومۇملاشتۇرۇشنى ئۆزىمىزنىڭ مۇھىم خىزمەت بۇرچى دەپ بىلگەندۇق. جەمئىيەت غايەت زور ئىنپۇرسىيىگە ئىگە ھەرىكەت ھالىتىدىكى ماشىنا. ئۇنىڭ ھەرىكەت ھالىتىگە تەسىر كۆرسىتىش ئۈچۈن يېتەرلىك كۈچ ۋە مۇۋاپىق ئۇسۇل كېرەك. ئۇنداق بولمايدىكەن تەسىر كۆرسەتكۈچى زەخمىلىنىشى ھەتتا يانچىلىپ كېتىشى مۇمكىن. جىنسى ئاقارتىش پائالىيىتىنىڭ دەسلەپكى

باسقۇچلىرىدا، بىز شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىدا، شۇ چاغدىكى ئىلغار ئىدىيىلىك ۋە يۈرەكلىك مۇخبىر ئەكرەم قاسىم بىلەن جىنسىي ساۋاتلار ھەققىدە سۆھبەت ئۇيۇشتۇرغانىدۇق. سۆھبەت مەزمۇنى ئالدىن تەييارلانغاندىن كېيىن، بىر مەسئۇل خادىم ئۇنى تەھرىرلەيتتى. بۇ كىشىنىڭ ياش قۇرامىنىڭ چوڭ-راق، ئۆزىنىڭ ئارتۇقچە ئېھتىياتچان ئىكەنلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، ماتېرىيالنى تەييارلاشتا سۆز - ئىبارىگە ئالاھىدە دىققەت قىلغان ھەم پەيدىنپەي چوڭقۇرلاش ئۇسۇلىنى قوللانغانىدۇق. شۇنداق بولۇشىغا قارىسا، بىز كىشىلەر تولۇق قوبۇل قىلالايدۇ دەپ قارىغان نۇرغۇن مەزمۇنلار تەكشۈرۈش جەريانىدا قىرقلپ كېتەتتى. زادىلا چىداپ تۇرالمىغان بىر كۈنى مەن ئۇ كىشىگە: «ئەپەندىم، بۇ گەپلەرنىڭ دېگىلى بولمايدىغان ھېچقانداق يېرى يوق، قاراپ تۇرۇڭ، بۈكۈن بولمىسا ئەتە، ئەتە بولمىسا سىز پېنسىيىگە چىققاندا مەن بۇ گەپلەرنى ئۈنلۈك ئاۋازدا دەيمەن» دەپ كاپىغانىدىم. دەرۋەقە، بۈكۈنكى كۈندە ئاشكارا سورۇنلاردا دېيىلمۇ ئاتقان نۇرغۇن سۆزلەر ئۇ چاغلاردا ئېغىزغا ئېلىشقا بولمايدۇ دەپ قارالغان مەزمۇنلار ئىدى. دەۋرنىڭ تەرەققىياتى، كىشىلەر تەپەككۈرنىڭ ئېچىلىشى ھەققانىيەتنى سۆزلەشكە تېخىمۇ كەڭ سورۇن ھازىرلاپ بەردى. بۇ خىل سورۇن بۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ كېڭەيگۈسى.

جىنسىيەت يۈكسەك ئومۇملۇققا ئىگە بولۇپلا قالماستىن، يەنە ئىنتايىن مۇكەممەل، مۇكەممەل بولغانلىقى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇرەككەپ ۋە نازۇك بولغان بىرخىل ھاياتلىق ھادىسىسى. ھازىر دۇنيادا جىنسىيەت تېبابىتى، جىنسىيەت پىسخىكىسى ۋە جىنسىيەت سوتسىئولوگىيىسىدىن ئىبارەت مۇستەقىل ھەم ئۆزئارا مۇناسىۋەتلىك بولغان ئۈچ چوڭ ئىلمىي سىستېما جىنسىيەتنى ماكرورو ۋە مىكرو نۇقتىلاردىن خېلى مۇكەممەل دەرىجىدە يورۇتۇپ بەردى. بارلىق ئىلىملارغا ئوخشاشلا جىنسىيەت ھەققىدىكى ئىلىم.

مى تەتقىقاتلارمۇ نۇرغۇن يېتىشىسزلىكلەردىن خالىي بولمىسىدۇ، ئەمما ئىنسانىيەتنىڭ تىرىشچانلىقى بارلىق ئىلىملەر قاتارىدا جىنسىي ئىلمىنىمۇ كۈندىن - كۈنگە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ بارغۇسى، ئەلۋەتتە.

مەن بۈگۈنكى سۆھبىتىمىزدە جىنسىيەت ئىلمىنى ئىلىم سۈپىتىدە تەپسىلىي تونۇشتۇرماقچى ئەمەس. جىنسىيەت ئىلمىدىن تولۇق خەۋەردار بولۇش - بولماسلىق ئادەتتىكى كىشىلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا ئانچە مۇھىم ئەمەس. ئۇنىڭ ئۈستىگە مۇشۇ ساھەدە تەربىيىلىنىش ئارقا كۆرۈنۈشى بولمىغان كىشىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا مۇشۇنداق بىر قېتىملىق سۆھبەت ئارقىلىقلا جىنسىيەت ھەققىدىكى مەسىلىلەرنى تولۇق ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش، مۇمكىن بولسىمۇ ئىش ئەمەس.

جىنسىيەت ھەممىمىزگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، مەيلى بىز خالايلى ياكى خالمايلى تۇغۇلۇشىمىز بىلەن كېلىپ، بىر ئۆمۈر ھەمراھ بولدىغان مەۋجۇدىيەت بولغاچقا، ھەرقانداق ئادەم جىنسىي تۇرمۇش ھەققىدىكى ئادەتتىكى ساۋاتلارغا ئىگە بولۇشى زۆرۈر.

ئادەتتىكى جىنسىي ساۋاتلار جىنسىيەتكە مۇناسىۋەتلىك ساقلىق ساقلاش ساۋاتلىرى، جىنسىي تۇرمۇشنىڭ سۈپىتى مەسىلىسى، پەرزەنتلىك بولۇش مەسىلىلىرى، خەتنە قىلىش، تۇغۇت-نىڭ ئالدىنى ئېلىش، جىنسىي يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر... قاتارلىق ساۋاتلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. جىنسىي تۇرمۇشنىڭ سۈپىتى مەسىلىسى يەنە ئەرلەردىكى جىنسىي ئىقتىدار مەسىلىلىرى، ئاياللاردىكى جىنسىي ئىقتىدار مەسىلىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەن بۈگۈنكى سۆھبەتتە ئالدى بىلەن جىنسىي پائالىيەت-نىڭ ئۆزى توغرىسىدا توختىلىمەن. ئاندىن ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللار ۋە ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارىدا مەسىلە كۆرۈلگەندە بىر تەرەپ قىلىش پىرىنسىپلىرىنى